

Paulo Coelho s-a născut la Rio de Janeiro în 1947. Este unul dintre cei mai de succes romancieri ai lumii, cărțile sale traduse în 81 de limbi și editate în peste 170 de țări atingând, până în prezent, vânzări de peste 225 de milioane de exemplare în întreaga lume, iar în România, de aproape un milion și jumătate de exemplare. Înainte să devină un adevărat fenomen literar, a fost un hippie rebel, apoi autor dramatic, director de teatru, jurnalist, poet. În 1986 face pelerinajul la Santiago de Compostela, eveniment care i-a marcat viața și cariera. Deși profund atașat de Brazilia natală, romanele lui dezvoltă drame universale, ceea ce explică primirea entuziastă de care se bucură pe toate meridianele. Paulo Coelho este scriitorul cu cea mai mare comunitate online, având peste 45 de milioane de fani pe rețelele de socializare. În 2009, a intrat în Guinness Book drept autorul celei mai traduse cărți (romanul *Alchimistul*).

I s-au decernat numeroase premii (printre care premiul german Bambi 2001, acordat personalității culturale a anului, premiul italian Fregene pentru literatură) și importante distincții (Cavaler al Legiunii de Onoare, Franța, 1999; Comandor al Ordinului Rio Branco, Brazilia, 1998 etc.). Este membru al Academiei Braziliene de Litere din 2002, iar în 2007 a fost numit Mesager al Păcii de către ONU.

Cărți traduse în română: *Jurnalul unui Mag* (1987); *Alchimistul* (1988); *Brida* (1990); *Walkiriile* (1992); *La râul Piedra am șezut și-am plâns* (1994); *Al cincilea munte* (1996); *Manualul războinicului luminii* (1997); *Veronika se hotărăște să moară* (1998); *Diavolul și domnișoara Prym* (2000); *Unsprezece minute* (2003); *Zahir* (2005); *Vrăjitoarea din Portobello* (2006); *Învingătorul este întotdeauna singur* (2008); *Aleph* (2010); *Manuscrisul găsit la Accra* (2012); *Adulter* (2014); *Spioana* (2016); *Hippie* (2018).

PAULO COELHO

ALCHIMISTUL

Traducere din portugheză de

GABRIELA BANU

HUMANITAS
fiction

Alchimistul luă o carte pe care o adusese cineva din caravană. Tomul era fără copertă, dar reuși să-i identifice autorul: Oscar Wilde. În timp ce-i răsfoia paginile, găsi o povestire despre Narcis.

Alchimistul cunoștea legenda lui Narcis, frumosul băiat care-și contempla zilnic frumusețea într-un lac. Era atât de fascinat de el însuși, că într-o bună zi a căzut în lac și a murit înecat. În locul acela, a apărut o floare care s-a numit narcisă.

Dar nu așa își încheia Oscar Wilde povestirea. El spunea că atunci când a murit Narcis, au venit naiadele – zeițele izvoarelor și ale pădurii – și au văzut lacul transformat dintr-unul cu apă dulce, într-un ulcior cu lacrimi sărate.

— De ce plângi? au întrebat naiadele.

— Plâng pentru Narcis, răspunse lacul.

— Ah, nu-i de mirare că plângi pentru Narcis, continuară ele. La urma urmelor, deși noi

am alergat mereu după el prin pădure, tu erai singurul care puteai să-i contempli de aproape frumusețea.

— Dar Narcis era frumos? întrebă lacul.

— Cine altul poate ști mai bine decât tine? răspunseră, surprinse, naiadele. La urma urmelor, doar pe marginile tale se apleca el în fiecare zi.

Lacul rămase tăcut o vreme. Într-un târziu, zise:

— Îl plâng pe Narcis, dar niciodată n-am știut că el era frumos. Îl plâng pe Narcis pentru că, de fiecare dată când se apleca deasupra apelor mele, eu puteam să văd reflectată, în fundul ochilor lui, propria-mi frumusețe.

„Ce povestire frumoasă”, spuse Alchimistul.

Partea întâi

Băiatul se numea Santiago. Se întuneca tocmai când ajunse cu turma lui în fața unei vechi biserici părăsite. Acoperișul se prăbușise de mult, și în locul unde pe vremuri se afla sacristia creștea acum un sicomor uriaș.

Hotărî să petreacă noaptea aici. Își mână toate oile prin ruinele porții și apoi puse niște scânduri pentru ca acestea să nu fugă în timpul nopții. Nu erau lupi pe acolo, dar odată îi scăpase una în timpul nopții și a trebuit să-și piardă toată ziua următoare pentru a găsi oaia rătăcită.

Își întinse haina pe jos și se așeză, folosind cartea pe care o terminase de citit drept pernă. Își spuse, înainte de a adormi, că ar trebui să înceapă să citească niște cărți mai groase – durau mai mult până se sfârșeau și erau perne mai confortabile în timpul nopții.

Era încă întuneric când se trezi. Privi în sus și văzu stelele care străluceau prin acoperișul aproape năruit.

„Voiam să mai dorm puțin“, se gândi el. Avusesse același vis ca și săptămâna trecută, și iarăși se trezise înainte de sfârșit.

Se ridică și luă o înghițitură de vin. Apoi își luă toiagul și începu să-și trezească oile care încă mai dormeau. Observase că imediat ce se trezea el, cea mai mare parte a animalelor se deșteptau și ele. Ca și cum ar fi existat o energie misterioasă care îi unea viața de aceea a oilor cu care străbătuse pământul de doi ani încoace în căutare de hrană și apă.

— S-au obișnuit atâta cu mine că-mi cunosc obiceiurile, își spuse în șoaptă. Dar stătu o clipă și se gândi că ar fi putut să fie și invers: s-o fi obișnuit el cu orarul oilor.

Dar erau și unele oi care întârziu să se scoale. Băiatul le trezi pe rând cu toiagul, strigând-o pe fiecare pe nume. Totdeauna crezuse că oile sunt în stare să înțeleagă ce vorbește el. De aceea obișnuia uneori să le citească părți din cărțile care îl impresionaseră, sau să vorbească despre singurătatea și bucuria unui cioban pe câmp, ori să comenteze ultimele noutăți pe care le vedea prin orașele pe unde se întâmpla să treacă.

Însă în ultimele două zile avusesse o singură grijă: fata negustorului care locuia în orașul unde avea să ajungă peste patru zile. Nu fusese decât o singură dată acolo, anul trecut. Negustorul avea o prăvălie de stofe și țesături și îi

plăcea totdeauna să vadă cu ochii lui cum sunt oile tunse, ca să se ferească de hoții. Îi spusese un prieten despre prăvălie, așa că ciobanul își dusesse oile acolo.

— **V**reau să vând ceva lână, îi spuse negustorului.

Prăvălia era plină de clienți și negustorul îl rugă să aștepte până seara. El se așeză pe caldarâmul din fața magazinului și scoase o carte din desagi.

— Nu știam că ciobanii citesc cărți, se auzi un glas feminin lângă el.

Era o fată ce arăta leit ca acelea din Andaluția, cu părul negru și neted și ochi ce aminteau vag de vechii cuceritori mauri.

— Asta pentru că oile te învață mai multe decât cărțile, răspunse băiatul.

Au stat de vorbă mai bine de două ore. Ea îi spuse că era fata negustorului, și-i vorbi despre viața din acea așezare unde fiecare zi era la fel cu cealaltă. Ciobănașul îi povesti despre câmpiile Andaluziei, despre ultimele noutăți pe care le văzuse în orașele pe unde trecuse. Era mulțumit că vorbea și cu altcineva, nu numai cu oile.

— Cum ai învățat să citești? întrebă fata la un moment dat.

— Ca toată lumea, răspunse băiatul. La școală.

— Dar, dacă știi să citești, cum de ești doar un simplu cioban?

Băiatul balmăji ceva ca să ocolească răspunsul. Era încredințat că fata nu va înțelege niciodată. Își continuă poveștile de călătorie și ochisorii cei mauri clipeau de frică și mirare. Pe măsură ce trecea timpul, băiatul își dorea să nu se mai sfârșească ziua, să-l vadă tot ocupat pe tatăl fetei care să-i ceară să aștepte trei zile. A înțeles că simțea un lucru pe care nu-l mai simțise: dorința de a rămâne într-un singur loc pentru totdeauna. Lângă fata cea oacheșă zilele n-ar fi fost niciodată la fel una cu cealaltă.

Dar negustorul veni și îi ceru să tundă patru oi. Apoi îi plăti cât îi datora și-i ceru să revină anul următor.

Peste doar patru zile ajungea din nou în orașelul acela. Era agitat și nesigur pe el: poate că fata îl și uitase. Pe acolo treceau mulți ciobani care vindeau lână.

— Nu-i nimic, le spuse flăcăul oilor lui. Și eu cunosc alte fete în alte orașe.

Dar în străfundul inimii știa că are importanță. Și că păstorii, ca și marinarii sau comis-voiajorii, cunoșteau câte un oraș unde se afla cineva în stare să-i facă să uite de bucuria de a călători liberi prin lume.

Se iveau zorile și ciobanul își mână oile în așa fel încât să meargă după soare. „Astea niciodată nu trebuie să ia o hotărâre“, gândi el. „Poate de asta stau mereu lângă mine.“

Aveau nevoie doar de apă și hrană. Câtă vreme băiatul știa cele mai verzi pășuni din Andaluția, ele îi vor fi credincioase. Chiar dacă zilele erau toate la fel, cu ore nesfârșite care se târau între răsăritul și apusul soarelui, chiar dacă ele nu citiseră niciodată o carte în scurta lor viață și nu cunoșteau limba oamenilor care povesteau noutățile de prin sate. Erau mulțumite să găsească apă și hrană, atâta le era de ajuns. În schimb, își ofereau cu mărinimie lână, compania și – din când în când – carnea.

„Dacă eu acum aș deveni un monstru și m-aș hotărî să le omor una câte una, ele ar vedea abia la urmă că turma a fost exterminată“, gândi băiatul. „Pentru că au încredere în mine și au uitat să se bizuie pe propriile lor instincte. Și asta

numai pentru că eu le mână la mâncare și la adăpătoare.”

Băiatul începu să se minuneze de propriile lui gânduri. Poate biserica aceea, cu sicomorul crescut într-însa, să fi fost cu ghinion. Îi inspirase același vis pentru a doua oară, și asta îi dădea o senzație de furie împotriva tovarășelor lui, mereu așa de credincioase. Bău puținul vin care rămăsese de la cina de cu seară și-și strânse haina la mijloc. Știa că peste câteva ore, cu soarele în vârful sulitei căldura va fi așa de mare că nu-și va mai putea duce oile pe câmp. Era ora când toată Spania dormea în timpul verii. Căldura ținea până seara și în toată această vreme el trebuia să-și care după el haina. Dar când se gândea la greutate, imediat îi venea în minte că nu simțise frigul dimineții numai pentru că o avea. „Trebuie să fim mereu pregătiți pentru surprizele vremii”, se gândea el atunci, și se simțea mulțumit cu greutatea hainei.

Haina își avea rostul ei, și băiatul de asemenea. De doi ani pe câmpiile Andaluziei, știa pe dinafară toate așezările din regiune, pentru că aceasta era marea pasiune a vieții lui – să călătorească. Se gândise că de data asta o să-i explice fetei cum de un simplu cioban știa să citească: fusese chiar la seminar, până la șaisprezece ani. Părinții lui voiau ca el să devină preot, și să fie motiv de mândrie pentru o familie de simpli țărani care muncea din greu doar pentru

mâncare și apă, ca și oile lui. Învățase latină, spaniolă și teologie. Dar încă de mic visa să cunoască lumea, iar asta era mult mai important decât să-l cunoști pe Dumnezeu sau păcatele oamenilor. Într-o seară, când se afla în vizită la ai săi, își luă inima-n dinți și-i spuse tatălui său că nu voia să fie preot. Voia să călătorească.